

**דוח יחס כושר פירעון כלכלי של
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
ליום 31 בדצמבר, 2018**

תוכן עניינים

3.....	דוח מיוחד של ר"ח.....
4.....	רקע ודרישות גילוי.....
6.....	הגדרות.....
8.....	הערות והבהרות.....
9.....	סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון.....
10.....	סעיף 2 - מאזן כלכלי.....
12.....	סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי.....
15.....	סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.....
16.....	סעיף 2ג' - תנועה באומדן מיטבי (BE) בשייר של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT).....
17.....	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון.....
19.....	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR).....
20.....	סעיף 5 - סף הון (MCR).....

לכבוד

הדירקטוריון של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון

כלכלי מבוסס Solvency II של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2018

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - SCR) ואת ההון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2018 (להלן - המידע) המצורף בזה. הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - ההוראות) כפי שנכללו בחוזר ביטוח 2017-1-20 על תיקוניו. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE-3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי ובהתאם להנחיות הממונה כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מיום 3 בדצמבר, 2017 המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון והנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן, על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות הנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד'2 - הערות והבהרות בדוח יחס כושר פירעון כלכלי, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחישיפה לתליות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

קוסט פורר גבאי את קסירר

תל-אביב,

רואי חשבון

11 ביולי, 2019

א. רקע ודרישות גילוי

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר ביטוח 9-1-2017, "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות בחוזר ביטוח 2017-1-20, "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II". חוזר זה על הבהרותיו ותיקוניו יכונה להלן "חוזר הגילוי".

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי, מבוססות על הוראות הנדבך הראשון של דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2017 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:

נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון. נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA). נדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016 להלן "מועד התחילה".

הנדבך הראשון קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.**

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים. הון רובד 2 כולל מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפירעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

א. רקע ודרישות גילוי (המשך)

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

(א) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר, 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

(ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות על ידי המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

2. הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2018 ואילך

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2018 יפורסם באתר האינטרנט של החברה עד 15 ביולי, 2019 ובגין נתוני 30 ביוני, 2019 יפורסם עד 31 בדצמבר, 2019. מכאן ואילך יכלול דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה וזאת החל מהדוח על נתוני דצמבר 2018 (חברת ביטוח רשאית להקדים את ביצוע הביקורת לנתוני 31 בדצמבר, 2016). כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

החברה בחרה להקדים את ביצוע הביקורת וקיבלה, בחודש דצמבר 2017, את אישור הממונה על ביצוע ביקורת לראשונה בגין נתוני 31 בדצמבר, 2016.

ב. הגדרות

- אומדן מיטבי (Best Estimate) - צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
- ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
- הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSR) - הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- הון עצמי מוכר - סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הון רובד 1 בסיסי - הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבינדנדה שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
- הון רובד 1 נוסף - שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
- הון רובד 2 - מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישי מורכב - כששוים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון - מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- יחס כושר פירעון - היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- התאמת תרחיש מניות - דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- מאזן כלכלי - מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- מרווח סיכון (RM) - סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- סף הון מינימלי (MCR) - הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) - Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
- תקופת פריסה - במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ 60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
- UFR - שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- מתאם תנודתיות (VA) - רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ג. מתודולוגית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי על הבהרותיו. להלן עיקרי ההוראות:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, תפעוליים וסיכונים צד נגדי לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שאחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן היחיד. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים ושל הוצאות רכישה נדחות.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכונים ביטוחיים, סיכונים ביטוח בריאות, סיכונים ביטוח כללי, סיכונים שוק וסיכונים צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על-פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי. יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחיות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2018. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של החברה לשנת 2018 אם וככל שבוצעו.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. ראה בקשר לכך בסעיף 7.1.2 בחלק ג' בפרק א, בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2018.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בבאור 38 לדוחות הכספיים לשנת 2018, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

1. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018
מבוקר*)	מבוקר*)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,440,212	4,658,894
3,602,956	3,876,974
837,256	781,920
123.2%	120.2%
110.0%	110.7%
476,961	366,529
4,440,212	4,658,894
2,232,785	2,593,632
2,207,427	2,065,262
ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,003,025	997,090
3,579,980	3,636,915

ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון** - ראו סעיף 3

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו סעיף 4

עודף

יחס כושר פירעון (%)

יעד הדירקטוריון (מעוגל)

עודף הון ביחס ליעד

עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו סעיף 3

הון נדרש לכושר פירעון - ראו סעיף 4

עודף

2. סף ההון (MCR)

סף הון (MCR) - ראו סעיף 5.א

הון עצמי לעניין סף הון (MCR) - ראו סעיף 5.ב

* כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

**** שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שנכללו בתוצאות¹**

(א) ביום 18 ביוני, 2019 החברה חילקה דיבידנד בסך של 50 מיליוני ש"ח לבעלי המניות. סכום זה נוכה מההון העצמי המוכר כפי שחושב ומוצג ליום 31 בדצמבר, 2018.

(ב) ביום 31 במרס, 2018 החברה חילקה דיבידנד בסך של 60 מיליוני ש"ח לבעלי המניות. סכום זה נוכה מההון העצמי המוכר כפי שחושב ומוצג ליום 31 בדצמבר, 2017.

שינויים בהון העצמי ובהון הנדרש ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות

בתחילת חודש יולי 2019 ביצעה החברה פדיון קרן של הון רוברד 2 בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח.

בהתחשב בשינוי האמור, עד למועד הדוח, מועד הפרסום הראשונה של יחס כושר פירעון בגין נתוני 31 בדצמבר, 2018, עודף ההון היה קטן בכ- 44 מיליוני ש"ח לכ- 738 מיליוני ש"ח ויחס כושר פירעון היה עומד על כ- 119%.

¹ בהתאם לחוזר הסולבנסי - חלק ב', פרק 7 ולהבהרות נוספות במסגרת שאלות ותשובות ליישום ש.ה 5399-2018

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2018		הערות
מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	
מבוקר		מבוקר		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
				נכסים:
-	398,523	-	497,497	(2) נכסים בלתי מוחשיים
-	1,166,109	-	1,200,753	(3) הוצאות רכישה נדחות
773,260	773,260	627,394	627,394	רכוש קבוע
				השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח:
145,174	146,907	142,499	146,895	(4) חברות מוחזקות אחרות
76,818	76,818	70,435	70,435	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
303,353	303,353	479,918	479,918	נדל"ן להשקעה - אחר
921,877	1,713,507	820,208	1,754,489	נכסי ביטוח משנה- ראו סעיף 2ב'
912,930	911,768	1,010,489	1,008,785	חייבים ויתרות חובה
22,759,485	22,759,485	25,193,163	25,160,495	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
				השקעות פיננסיות אחרות:
3,189,446	3,189,446	3,199,118	3,199,118	נכסי חוב סחירים
4,299,907	3,986,511	4,256,439	4,106,980	(5) נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות
3,660,391	2,675,236	3,507,201	2,655,673	(6) אג"ח מיועדות
282,552	282,552	387,578	387,578	מניות
1,146,061	1,146,061	1,207,953	1,207,953	אחרות
12,578,357	11,279,806	12,558,289	11,557,302	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
2,320,304	2,320,304	1,519,221	1,519,221	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
298,662	298,662	243,009	243,009	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
41,090,220	42,148,502	42,664,625	44,266,193	סך כל הנכסים
25,388,856	25,391,318	27,139,414	27,108,722	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2018		הערות
מאזן לפי תקינה	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה	מאזן כלכלי	
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,170,197	1,689,761	3,224,237	1,635,847	הון רובד 1 בסיסי
התחייבויות:				
7,483,060	12,133,873	7,296,622	12,672,695	(1,7) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה- ראו סעיף 2ב'
23,678,483	25,347,461	24,893,464	26,643,987	(1,7) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה- ראו סעיף 2ב'
2,978,645	-	3,154,093	-	(1) מרווח סיכון (RM)
953,104	180,801	966,866	139,107	(8) התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
1,346,339	1,448,081	1,384,059	1,492,117	(9) זכאים ויתרות זכות
1,480,392	1,348,525	1,745,284	1,682,440	(10) התחייבויות פיננסיות
37,920,023	40,458,741	39,440,388	42,630,346	סך כל ההתחייבויות
41,090,220	42,148,502	42,664,625	44,266,193	סך כל ההון וההתחייבויות

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חזר סולבנסי, על בסיס אומדן מיטבי (להלן - BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל² ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע על ידי הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד' 1 לעיל - הערות והבהרות. כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בבאור 36 (6) לדוחות השנתיים.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים

² חישוב ה-EV (Embedded Value), ערך גלום) בישראל נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח ועדה משותפת של חברות הביטוח והממונה אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומח"ל.

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה (המשך)

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית (המשך)

אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.

- בשל היעדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת ההתפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.
- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה.

הנחות בחישוב התחייבויות ביטוחיות

אופן קביעת ההנחות

ההנחות שבבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלוונטים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומתבססות על ניסיון רלוונטי ו/או על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות, ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הינן כדלקמן:

(א) הנחות כלכליות

- ריבית היוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה.
- שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלויי התשואה הינו זהה לריבית ההיוון.
- אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווין ההוגן המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן.

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה (המשך)

הנחות בחישוב התחייבויות ביטוחיות (המשך)

אופן קביעת ההנחות

(ב) הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

הוצאות הנהלה וכלליות- החברה ניתחה את ההוצאות אשר מיוחסות למגזרי הביטוח הרלוונטיים בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי כיסוי שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף של הכיסויים, ניהול השקעות, טיפול בתביעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר ההוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי ההוצאות השונות מועמדים על תזרים המזומנים העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים כגון מספר כיסויים, כמות פרמיות, עתודות או מספר תביעות. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.

(ג) הנחות דמוגרפיות

- ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, משיכות).
- תמותת גמלאים.
- תמותת פעילים במוצרים השונים.
- תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה ובריאות.
- שיעורי מימוש מקדמי גמלא ומסלולי גמלא.

(ד) הנחות בביטוח כללי

עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם - בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפים בעלי זנב ארוך.

נכסים והתחייבויות אחרים:

- (2) נכסים בלתי מוחשיים - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.
- (3) הוצאות רכישה נדחות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.
- (4) השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר, המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי. הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
- (5) נכסי חוב בלתי סחירים - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היות תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (6) אג"ח מיועדות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערך של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי.
- (7) התחייבויות תלויות - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף 2.ג.ב) לעיל.
- (8) התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסטי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
- (9) זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
- (10) התחייבויות פיננסיות - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסטי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר, 2018		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:

3,009,400	(19,266)	2,990,134	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
3,544,813	761,675	4,306,488	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
6,554,213	742,409	7,296,622	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
24,815,665	77,799	24,893,464	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
31,369,878	820,208	32,190,086	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר, 2017		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:

3,156,223	71,377	3,227,599	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
3,497,358	758,103	4,255,461	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
6,653,581	829,480	7,483,060	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
23,586,086	92,397	23,678,483	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
30,239,667	921,877	31,161,543	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

סעיף ג' - תנועה באומדן מיטבי (BE) בשייר של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

2017	2018	
שייר	שייר	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
24,567,052	26,742,309	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) ליום 1 בינואר
51,159	413,991	(א) השפעת שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
(1,624,703)	(1,832,239)	(ב) תזרים ריאלי שצפוי להשתחרר
1,739,212	2,005,645	(ג) השפעת הסטיות מהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
423,042	689,283	(ד) עסקים חדשים
74,590	318,473	(ה) השפעת אינפלציה
1,018,649	(1,190,801)	(ו) השפעת שינויים בהנחות כלכליות וסטיות מההנחות הכלכליות
493,308	678,404	(ז) השפעת שינויים אחרים
26,742,309	27,825,065	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) ליום 31 בדצמבר

- (א) השפעת שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות - סעיף זה כולל את השינוי בהתחייבויות הנובע משינוי בבסיס ההנחות שהיו בשימוש בסוף שנה קודמת מול ההנחות שבשימוש בסוף שנת הדיווח.
- (ב) תזרים ריאלי שצפוי להשתחרר - סעיף זה כולל את התזרים החזוי שהיה גלום ביתרת הפתיחה והיה צפוי להשתחרר בשנת הדיווח.
- (ג) השפעת הסטיות מהנחות תפעוליות ודמוגרפיות - סעיף זה כולל את הפער בין חישוב האומדן המיטבי של ההתחייבויות על סמך ההנחות העדכניות לבין הניסיון בפועל במהלך שנת הדיווח.
- (ד) עסקים חדשים - סעיף זה כולל את ההשפעה על האומדן המיטבי של ההתחייבויות כתוצאה ממכירת חוזי ביטוח חדשים.
- (ה) השפעת אינפלציה - סעיף זה כולל את השפעת האינפלציה בשנת הדיווח על יתרת הפתיחה. השפעה זו נובעת בעיקר מתנאי החוזים הכוללים הצמדה למדד.
- (ו) השפעת שינויים בהנחות כלכליות וסטיות מההנחות הכלכליות - סעיף זה כולל את השינוי באומדן המיטבי של ההתחייבויות הנובע משינוי בבסיס ההנחות שהיו בשימוש בסוף שנה קודמת מול ההנחות שבשימוש בסוף שנת הדיווח וכן את הפער בין חישוב האומדן המיטבי של ההתחייבויות על סמך ההנחות העדכניות לבין הניסיון בפועל במהלך שנת הדיווח.
- (ז) השפעת שינויים אחרים - סעיף זה כולל שינויים אחרים, לרבות: עדכונים במודל ובבסיס הנתונים, רכישת תיק, עדכוני רגולציה וכד'.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2018				
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות			
	הון רובד 1			
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,815,933	4,815,933	1,312,567	279,129	3,224,237
(65,869)	(65,869)			(65,869)
(91,170)	(91,170)	(91,170)		
4,658,894	4,658,894	1,221,397	279,129	3,158,368
	3,972,908			3,972,908

הון עצמי	
ניכויים מהון רובד 1 (א)	
הפחתות (ב)	
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)	
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	

ליום 31 בדצמבר, 2017				
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות			
	הון רובד 1			
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,613,232	4,613,232	1,156,975	286,061	3,170,196
(76,882)	(76,882)			(76,882)
(96,138)	(96,138)	(96,138)		
4,440,212	4,440,212	1,060,837	286,061	3,093,314
	3,614,101			3,614,101

הון עצמי	
ניכויים מהון רובד 1 (א)	
הפחתות (ב)	
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ג)	
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

- (א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר הסולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום הפרסום לראשונה של הדוח.
- (ב) הפחתות בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר הסולבנסי.
- (ג) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון:

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,093,314	3,158,368
286,061	279,129
286,061	279,129
3,379,375	3,437,497
581,517	801,181
335,113	320,344
144,207	99,872
1,060,837	1,221,397
4,440,212	4,658,894

הון רובד 1:

הון רובד 1 בסיסי

הון רובד 1 נוסף:

שטר הון צמית ומניות בכורה לא צוברות

מכשירי הון ראשוני מורכב

סך הון רובד 1 נוסף

סך הון רובד 1

הון רובד 2:

הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1

מכשירי הון רובד 2:

מכשירי הון משני מורכב

מכשירי הון שלישי מורכב

מכשירי הון משני נחות

סך הון רובד 2

סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,491,443	1,669,073
189,086	212,931
1,845,075	1,875,119
2,361,525	2,549,562
972,026	964,216
6,859,155	7,270,901
(2,506,110)	(2,632,057)
4,353,045	4,638,844
203,015	204,995
(953,104)	(966,865)
3,602,956	3,876,974
3,435,054	3,705,189
2,232,785	2,593,632

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR):

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק

הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי

סה"כ

השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)

הון נדרש בשל סיכון תפעולי

התאמה לספיגת הפסדים בשל נכסי מס נדחה

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה
(70% מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR),
65% ב-31 בדצמבר, 2017) ובהתאמת תרחיש מניות

סעיף 5 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,003,025	997,090	סף הון לפי נוסחת MCR
558,196	648,408	גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
1,004,753	1,167,134	גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
1,003,025	997,090	סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון:

ליום 31 בדצמבר, 2017			ליום 31 בדצמבר, 2018			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
						הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - לפי סעיף 3
						חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
4,440,212	1,060,837	3,379,375	4,658,894	1,221,397	3,437,497	הון עצמי לעניין סף הון
(860,232)	(860,232)		(1,021,979)	(1,021,979)		
3,579,980	200,605	3,379,375	3,636,915	199,418	3,437,497	

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת הביטוח" בחוזר סולבנסי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

רותי יהודיף - כהן	שי קומפל	יהודה בן אסאייג	ארי קלמן	11 ביולי 2019
מנהלת הסיכונים	משנה למנהל הכללי	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון	תאריך